

Nej til Atomvåben i København,
Dronningensgade 14,
1420 København K.

Den 16. februar 1986.

NOTAT VEDRØRENDE PÅSKEMARCH 1986.

Det har i længere tid været et udbredt opfattelse i "Nej til Atomvåben", at det er uforholdsmæssig mange ressourcer i tid og kræfter, der går til de store demonstrationer, og at disse mobiliserende tiltag ikke længere er det vigtigste.

Vi har ønsket at mobilisere kræfterne anderledes.

Det er vor opfattelse, at påskemarcher og FN-uge demonstrationer er blevet institutioner, hvor man mødes med vennerne og bekræfter sine holdninger til fredsarbejdet. (I de sidste år med faldende deltagerantal.)

I år "Nej til Atomvåben" alligevel tog initiativet og indkaldte til forbedrende påskemarch-møde, skyldtes det, at fredsteatergruppen "Ildfolket" fremlagde et forslag til teaterspil "Kys og knus muren" ved påskemarchen.

"Ildfolkets" forslag dækkede væsentlige synspunkter hos "Nej til Atomvåben", nemlig begreberne "Dialog mellem øst og vest", "Afspænding fra neden" og "Nedbrydning af fjendebilleder og myter".

Den form der var givet ide til, betød at der under den lange tur fra Vedbæk til Rådhuspladsen var mulighed for at aktivisere marchdeltagerne i underholdningen, og at der i denne "underholdning" var noget at forholde sig til og diskutere. Desuden ville det være en praktisk illustration af samarbejde over blokgrænsen, idet dele af teaterprojektet var skrevet - og skulle opføres - i samarbejde med den polske teatergruppe "Om" fra Krakow.

"Nej til Atomvåben" foreslog således to sideordnede hovedparoler: "Norden som atomvåbenfri zone NU" og "Styrk dialogen mellem øst og vest". Disse paroler understøttedes af vores udkast til politisk grundlag, af hvilket bl.a. fremgik:

At Danmark styrker arbejdet for den atomvåbenfrie zone ved at foreslå de andre nordiske lande at nedsætte hurtigtarbejdende udvalg, der skal udforme et traktatudkast på baggrund af fredsbevægelsernes forslag. Desuden rettede "Nej til Atomvåben" i grundlaget en opfordring til:

-den danske regering om at indgå i et aktivt samarbejde med andre mindre europæiske lande både i øst og vest om at virkeliggøre intentionerne i Helsinki-aftalerne.

-Folketingets partier om at etablere kontakter til de østeuropæiske partier som SPD i Vesttyskland har gjort det.

-Danske byer om at skaffe sig venskabsbyer i Østeuropa og Sovjet.

-Faglige grupper, fagforeninger, sportsklubber, arbejdspladser, skoler, højskoler, foreninger, teatergrupper, sangkor etc. om at etablere samarbejde og udvekslingsbesøg med tilsvarende grupper og institutioner i Østeuropa og Sovjet.

-privatpersoner om at skaffe personlige kontakter på tværs af øst-vest-grænsen.

Vi fandt, at her var ting, som deltagerne i påskemarchen kunne gå hjem og tage del i på forskellige planer, altså mere end en sympatitilkendegivelse i fredsarbejde i almindelighed.

Endelig fandt vi den nye form egnet til at vække mediernes interesse for dækning af fredsarbejde.

Forslaget om at lade "Ildfolkets" teaterstykke, udarbejdet i samarbejde med den polske teatergruppe "Om", indgå i påskemarchen, blev fra første færd mødt med energisk modstand fra "Samarbejdskomiteen for Fred og Sikkerheds" side. Man forsøgte først at skabe tvivl om, hvorvidt "Om" overhovedet eksisterer - "Samarbejdskomiteen" havde ulejligen sig med at spørge den regeringsstøttede Polske fredskomite, der imidlertid ikke kendte noget til "Om". Dernæst, da "Om"-gruppens eksistens ikke længere kunne drages i tvivl, rejste "Samarbejdskomiteen" tvivl om, hvorvidt gruppen ville kunne få udrejsetilladelse fra Polen. Da også dette problem var løst vendte "Samarbejdskomiteen" sig grundlæggende mod stykkets indhold og tendens, og forlangte det ændret. Man modsatte sig eksempelvis, at det af stykket skulle fremgå, at der i øst-landene er modsætninger mellem folket og den politiske ledelse, og at de politiske ledere (i øst som i vest) blev fremstillet som usympatiske - som henholdsvis aber og rotter! Endvidere vendte man sig imod, at der i stykket optræder "lakajer" for både det østlige og vestlige system, og mod at stykket fremstiller det forhold, at nedrustningsforhandlingernes troværdighed undergraves, når begge parter fortsætter oprustningen, mens der forhandles.

Man forlangte teaterstykket grundlæggende ændret i overensstemmelse med retningslinier udstukket af en politisk konsulent!! Alternativt forlangte man, at opførelsen af teaterstykket skulle ske udenfor påskemarchens officielle program for at markere, at arrangørerne ikke var enige i stykkets indhold og tendens!!

Sideløbende med tovtrækkeriet om "Ildfolkets" og "Oms" teaterstykke er der blevet forhandlet om påskemarchens paroler og politiske grundlag. Istedet for de to hovedparoler, "Norden som atomvåbenfri zone NU" og "Styrk dialogen mellem øst og vest" som "Nej til Atomvåben" havde foreslået, krævede "Samarbejdskomiteen" en række andre paroler, bl.a. om FN's fredssår og "Stjernekrig". "Nej til Atomvåben" var meget imødekommende overfor disse forslag, når blot dialog-temaet kunne få en fremtrædende plads i påskemarchens samlede billede. Men i diskussionen om det politiske grundlag for parolen "Styrk dialogen mellem øst og vest" viste det sig meget vanskeligt at finde fælles formuleringer. Fra "Samarbejdskomiteens" side modsatte man sig, at teksten skulle indeholde en kritik af de forhold i øst-landene, der forhindrer anden form for fredsarbejde end det som regeringerne og de kommunistiske partier sanktionerer. I samme forbindelse modsatte man sig formuleringen "Frihed til fredsarbejde i øst og vest". Endvidere modsatte man sig, at der udtrykkeligt skulle protesteres mod den sovjetiske krigsførelse i Afghanistan.

Endelig skal det nævnes, at "Samarbejdskomiteen" afviste et forslag fra "Nej til Atomvåben" om at invitere den ungarnske forfatter George Konrad til at tale ved marchens afslutning på Rådhuspladsen, idet man mente, at man ved en tidligere lejlighed havde gjort dårlige erfaringer med "Nej til Atomvåbens" taler, som dengang var Jürgen Fuchs!!

På baggrund af forhandlingsforløbet må "Nej til Atomvåben" med beklagelse konstatere, at det ikke vil være muligt at gennemføre påskemarchen i samarbejde med "Samarbejdskomiteen". Vi vil ikke bøje os for kravet om censur af det teaterstykke, som "Ildfolket" og den polske teatergruppe "Om" har udfærdiget. Vi vil ikke byde en polsk teatergruppe at blive udsat for censur i Danmark!! Den danske teatergruppe "Ildfolket" har i Polen optrådt sammen med teatergruppen "Om" uden at få problemer, og vi havde håbet, at påskemarch '86 kunne være blevet en lejlighed, hvor man gav eksempler på konkrete resultater at en øst-vest dialog ved at opføre teaterstykket "Kys og knus muren". Samarbejdsbetingelserne har fra starten været uacceptable. "Nej til Atomvåbens" synspunkter er blevet mødt med langtrukken uvilje i det forum, der diskuterer påskemarchens udformning. Eftersom "Nej til Atomvåben" ikke er blevet imødekommet på de punkter, vi har fundet afgørende, ser vi os nødsaget til at bruge kræfterne i andre sammenhænge.

"Nej til Atomvåben" vil i stedet fortsætte arbejdet med de positive per-

spektiver, der lå i vores oplæg til påskemarchen. Vi forbereder således en tema-dag om dialogspørgsmålet, idet vi gennem et samarbejde med "Ildfolket" ønsker at diskutere og starte konkrete samarbejdsprojekter mellem grupper i øst og vest.

- o o o -

SKITSE AF "ILDFOLKETS" TEATERPROJEKT "KYS OG KNUS MUREN"

Teaterspillet er delt i 6 dele:

1. Teaterøvelser med marchdeltagerne i Vedbæk, under frokosten og på Rådhuspladsen. Temaet er "Norden som atomvåbenfri zone".
2. Tableauer undervejs, der handler om både "Norden som atomvåbenfri zone" og "Dialog mellem øst og vest" (60 aktører fra "Ildfolket").
3. Teaterstykke under frokosten, der handler om "Dialog mellem øst og vest" ("Ildfolket" og "Om").
4. Gadeteater i Københavns gader, der handler om krigen og dens gru (60 aktører fra "Ildfolket").
5. Teaterstykke på tribunen på Rådhuspladsen, der handler om at passe på vores jord og forhindre opbygningen af atomvåbenarsenaler ("Ildfolket" og "Om").
6. Sange og musik, der kan synges og spilles undervejs (bl.a. en øst- og vestsang skrevet af Jesper Jensen).

- o o o -

YDERLIGERE OPLYSNINGER KAN FÅS VED HENVENDELSE TIL:

Nej til Atomvåben i København,
v/ Tom Trier,
Dronningensgade 14,
1420 København K,
Tlf. 01-548686.